

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۲۶۷

فرع

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۲۶۷، «فرغ» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «فرغ» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «فرغ» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۲۶۷
ریشه	فرغ
تعداد تکرار	۶
تعداد مشتقات	۵
تعداد ریشه مرتبط	۴۱

فهرست مشتقات

۱. أُفِرغ (۲) ۲. أُفِرغ (۱) ۳. سَنفُرغ (۱) ۴. فَارِغاً (۱) ۵. فَرَعَتْ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۲)	۹. بین (۱)	۱۸. ریب (۳)	۲۶. فئد (۱)	۳۴. کون (۱)
۲. امم (۱)	۱۰. ثبت (۱)	۱۹. ربط (۱)	۲۷. قدم (۱)	۳۵. موسی (۱)
۳. امن (۲)	۱۱. ثقل (۱)	۲۰. زبر (۱)	۲۸. قطر (۱)	۳۶. نصب (۱)
۴. اوی (۱)	۱۲. جالوت (۱)	۲۱. سلم (۱)	۲۹. قلب (۱)	۳۷. نصر (۱)
۵. ائی (۱)	۱۳. جعل (۱)	۲۲. سوی (۱)	۳۰. قول (۳)	۳۸. نفخ (۱)
۶. اپی (۲)	۱۴. جند (۱)	۲۳. صبح (۱)	۳۱. قوم (۱)	۳۹. نقم (۱)
۷. بلو (۱)	۱۵. جیء (۱)	۲۴. صبر (۲)	۳۲. کفر (۱)	۴۰. نور (۱)
۸. برز (۱)	۱۶. حتی (۲)	۲۵. صدف (۱)	۳۳. کود (۱)	۴۱. وفی (۱)
	۱۷. حد (۱)			

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۵۰} وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَخْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّثْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ
۲. {الأعراف - ۱۲} وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتْنَا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقَّنَا مُسْلِمِينَ
۳. {الكهف - ۹۶} أَتَوْنِي زُجْرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ آتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا
۴. {القصص - ۱۰} وَأَصْحٰهُ فُوَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَارِغًا إِنْ كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
۵. {الرحمن - ۳۱} سَتَفْرِغُ لَكُمْ أَيُّهَا الثَّقَلَانِ
۶. {الشرح - ۷} فَإِذَا فَرَّغْتَ فَانصَبْ